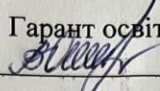

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Гарант освітньої програми
 Ольга Василенко

" 24 " 08 2025 року

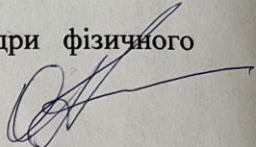
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Освітній рівень:	другий рівень вищої освіти (магістр)
Галузь знань:	Е «Природничі науки, математика та статистика»
Спеціальність:	Е2 «Екологія»
Освітня програма:	«Екологія»
Факультет:	Плодоовочівництва, екології та захисту рослин

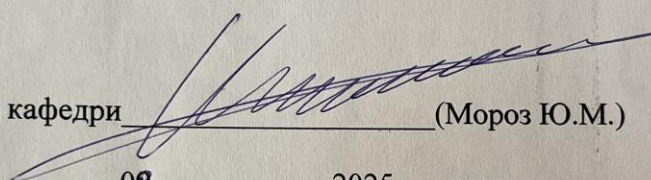
Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» для здобувачів вищої освіти спеціальності Е2 «Екологія», освітньої програми «Екологія» – Умань: Уманський НУС, 2025. 14 с.

Розробник: кандидат психологічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін Осадча Л.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін

Протокол від " 25 " 08 2025 року № 1

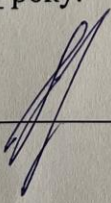
Завідувач кафедри (Мороз Ю.М.)

" 27 " 09 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Протокол від. " 29 " серпня 2025 року № 1

" 29 " 08 2025 року.

Голова (Тернавський А.Г.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: Е2 Екологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8		Лекції	
		12 год.	6 год.
	Практичні, семінарські		
	10 год.	4 год.	
	Самостійна робота		
	98 год.	110 год.	
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

Для денної форми навчання – 18%

Для заочної форми навчання – 8%

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» передбачена як нормативна дисципліна для підготовки магістра галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 101 Екологія, за освітньо-професійною програмою «Екологія». Вивчення даної дисципліни забезпечує здобуття студентами базових знань з педагогіки, психології та методики викладання у вищій школі для забезпечення їхньої професійної соціалізації як дослідників.

Мета вивчення дисципліни: є здобуття глибоких знань з педагогіки, психології та методики викладання у вищій школі та інших соціально-гуманітарних дисциплін задля формування гармонійно розвиненої, цілеспрямованої, активної особистості студента, громадянина і патріота України.

Завдання вивчення дисципліни: викладення теоретично-категоріального базису, який дозволить студенту самостійно осмислювати теоретичні та практичні тексти та свідомо ставитися до сучасної педагогічної та психологічної проблематики.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: вивчення курсу «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності Е2 «Екологія» галузі знань Е «Природничі науки, математика та статистика» та тісно пов'язана з дисциплінами, які вивчаються згідно з навчальним планом підготовки магістрів. Передумовою вивчення дисципліни є опанування таких дисциплін, як «Українська та іноземна мова у ділових комунікаціях» та «Психологія» (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти).

Таблиця

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 7	Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети	ПРН 5	Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів

			та часових обмежень.
Спеціально (фахові) компетентності (СК)			
СК 2	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.	ПРН 4	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
СК 5	Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.	ПРН 8	Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу..
СК 6	Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.	ПРН5	Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

Таблиця

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1.	Знання:		
1 .1	Предмет і методи психологічної, педагогічної науки і методики викладання у вищій школі	лекції, семінари, заняття, робота в малих групах, рольові ігри, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота,
1 .2	Психологічну структуру особистості сучасної дорослої людини		
1 .3	Психологічні закономірності розвитку малих груп		
1 .4	Психологічні особливості формування іміджу керівника та організації		

			підсумковий контроль
2.	Уміння/навички:		
1 2.	швидко і глибоко вникати в психологію іншої людини	семінарське заняття, робота в малих групах, рольові ігри, кейс-метод, самонавчання через Moodle ,інтерактивні техніки навчання, метод тренінгу	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2 2.	користуватися науковими методами психологічних досліджень		
3 2.	враховувати психічні властивості людей при здійсненні індивідуального підходу до них		
4 2.	враховувати психологічні закономірності управлінської діяльності в управлінському процесі		
5 2.	здійснювати контроль та самоконтроль за перебігом емоційних станів людини		
6 2.	використовувати методи наукових досліджень міжособистісних стосунків в малих групах		
3.	Комунікація:		
1 3.	Знати і використовувати засоби і функції міжособистісного спілкування	Практичне заняття, семінарське заняття, робота в малих групах, рольові ігри, кейс-метод, самонавчання через Moodle, метод тренінгу	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2 3.	ефективно використовувати засоби міжособистісного спілкування		
4.	Відповідальність і автономія		
4 .1	організація / планування власного навчання;	семінарське заняття, робота в	тестування, участь у дискусії,

4 .2	використовувати інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, обробки, аналізувати та використовувати інформації з різних джерел.	малих групах, рольові ігри, кейс-метод, самонавчання через Moodle	виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль. усне опитування, експрес-контроль
---------	---	---	--

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Змістовий модуль 1. Система вищої освіти в Україні.

Тема 1. Освіта як соціальний інститут. Освіта як складний феномен. Функції освіти. Історія розвитку вищої освіти в Україні. Києво-Могилянська академія. Виникнення університетів у Харкові, Києві, Львові, Катеринославі. Становлення вищої освіти у XX столітті.

Тема 2. Закон України «Про вищу освіту (Нова редакція)».

Структура вищої освіти в Україні. Система вищої освіти. Типи і статуси вищих навчальних закладів. Форми навчання у вищих навчальних закладах. Підготовка наукових та науково-педагогічних працівників.

Освітні рівні вищої освіти. Стандарти вищої освіти. Зміст освіти. Освітньо-професійна програма підготовки. Освітньо-професійні характеристики. Нормативна частина змісту освіти. Навчальний план. Навчальна програма. Напрямок підготовки. Спеціальність. Дисципліна.

Змістовий модуль 2. Роль освіти в європейській інтеграції України.

Тема 3. Історія формування вищої освіти європейських країн.

Організація вищої освіти в європейських країнах та США. Історія розвитку Болонського процесу. Основні принципи формування європейського освітнього простору. Організаційна структура Болонського процесу.

Тема 4. Кредитно-трансферна система (ECTS).

Заліковий кредит. Модуль. Змістовий модуль. Індивідуальний навчальний план студента. Шляхи і засоби інтеграції України в європейський освітній простір.

МОДУЛЬ 2. ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩОЇ ОСВІТИ

Змістовий модуль 3. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки.

Тема 5. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки.

Higher school pedagogy as a branch of pedagogy

Готовність науково-педагогічного працівника до професійної педагогічної діяльності. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методи наукового педагогічного дослідження.

Тема 6. Психолого-педагогічні особливості педагогічної діяльності.

Psychological and pedagogical features of pedagogical activity

Адаптація студентів до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологія особистості сучасних студентів. Характеристика студентського колективу. Проблема керівництва і лідерства в студентському колективі. Психологічні особливості студентського самоврядування. Діяльність куратора студентської групи. Методи, форми і засоби виховання.

Психологічні особливості діяльності викладача. Наукова організація роботи викладача. Стили педагогічної діяльності.

Змістовий модуль 4. Основні форми організації навчального процесу у вищому навчальному закладі.

Тема 7. Роль і місце лекції у вищому навчальному закладі.

Переваги і недоліки традиційної лекційної форми навчання. Основні функції та класифікація академічних лекцій. Етапи підготовки та методичні вимоги до проведення лекцій. Інноваційні методи проведення лекцій.

Тема 8. Функції та дидактичні цілі семінару.

Класифікація семінарських занять. Моделі педагогічного спілкування при проведенні семінарських занять. Дидактична мета, зміст і структура практичних занять. Методичні вимоги до проведення лабораторних занять.

Змістовий модуль 5. Організація самостійної роботи і контролю знань студентів.

Тема 9. Самостійна робота студентів як форма організації навчального процесу.

Independent work of students as a form of organization of the educational process.

Види і форми самостійної роботи. Планування, організація та контроль самостійної роботи студентів. Основні функції самоосвіти. Дистанційна освіта.

Тема 10. Основні компоненти контролю знань, умінь і навичок студентів.

Функції та принципи контролю. Види контролю та форми перевірки знань студентів. Тестовий контроль. Види тестів. Критерії та шкали оцінювання знань, умінь і навичок студентів.

4. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	с.р.		л	П	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ												
Змістовий модуль 1. Система вищої освіти в Україні												
Тема 1. Освіта як соціальний інститут	11	1	1			9	13	1	1			11
Тема 2. Закон України «Про вищу освіту (Нова редакція)»	12	1	1			10	12	1				11
Змістовий модуль 2. Роль освіти в європейській інтеграції України.												
Тема 3. Історія формування вищої освіти європейських країн	13	1	1			11	11					11
Тема 4. Кредитно-трансферна система (ECTS)	12	1	1			10	13	1	1			11
Всього за 1 модулем	48	4	4			40	49	3	2			44
МОДУЛЬ 2. ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА У ВИЩІЙ ОСВІТІ												
Змістовий модуль 3. Педагогіка і психологія викладання у вищій школі												
Тема 5. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Higher school pedagogy as a branch of pedagogy	13	2	1			10	11					11
Тема 6. Психолого-педагогічні особливості педагогічної діяльності. Psychological and pedagogical features of pedagogical activity.	13	2	1			10	11					11
Змістовий модуль 4. Основні форми організації навчального процесу у вищому навчальному закладі												
Тема 7. Роль і місце лекції у вищому навчальному закладі	12	1	1			10	12	1				11
Тема 8. Функції та дидактичні цілі семінару	12	1	1			10	12	1				11

Змістовий модуль 5. Організація самостійної роботи і контролю знань студентів												
Тема 9. Самостійна робота студентів як форма організації навчального процесу. Independent work of students as a form of organization of the educational process.	11	1	1			9	13	1	1			11
Тема 10. Основні компоненти контролю знань, умінь і навичок студентів	11	1	1			9	12	1				11
Всього за 2 модулем	72	8	6			58	48	2	2			44
Разом:	120	12	10			98	120	6	4			110

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Освіта як соціальний інститут	1	1
2	Закон України «Про вищу освіту (Нова редакція)»	1	
3	Історія формування вищої освіти Європейських країн і США	1	
4	Кредитно-трансферна система (ECTS)	1	1
5	Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки	1	
6	Психолого-педагогічні особливості педагогічної діяльності.	1	
7	Роль в місці лекції у вищому навчальному закладі	1	
8	Функції та дидактичні цілі семінару	1	
9	Самостійна робота студентів як форма організації навчального процесу	1	1
10	Основні компоненти контролю знань, умінь і навичок студентів	1	1
	Разом:	10	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективи розвитку	5	6
2	Психологічні основи навчання та педагогічна майстерність викладача	6	7
3	Науково-методичне забезпечення навчального процесу	5	6
4	Лекція як форма навчання у вищому навчальному закладі	6	7
5	Методика проведення семінарських, практичних, лабораторних занять	5	6
6	Інтерактивні методи навчання	6	7
7	Гуманізація і гуманітаризація вищої освіти	5	6
8	Психологічні закономірності формування індивідуального іміджу сучасного педагога.	6	7
9	Умови підвищення ефективності управління та співпраці викладача зі студентами	5	6
10	Засоби та бар'єри спілкування	6	7
11	Типи конфліктних особистостей	5	6
12	Особливості професійної освіти в різних країнах. Законодавство України про освіту	6	7
13	Інтернет-технології в освіті. Електронні підручники та навчальні матеріали	5	6
14	Самостійна робота студентів у вищій школі	6	7
15	Особливості дистанційного навчання	5	6
16	Організація і проведення педагогічних досліджень	6	7
	Разом:	88	110

7. Індивідуальні завдання

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Передумови виникнення та розвитку Болонського процесу.
2. Цілі та основні завдання Болонського процесу.

3. Структури, що відповідають за реалізацію Болонського процесу.
4. Етапи модернізації європейського простору вищої освіти.
5. Особливості інтеграції вищих навчальних закладів України до загальноєвропейського освітнього простору.
6. Структура вищої освіти у країнах Західної Європи.
7. Освітні програми вищої школи.
8. Вимоги до кваліфікації випускників вищих навчальних закладів.
9. Стандарти вищої освіти.
10. Проблеми модернізації державних освітніх стандартів вищої аграрної освіти.
11. Принципи автономії вищих навчальних закладів.
12. Навчально-методичні об'єднання (НМО).
13. Освітні програми.
14. Державні освітні стандарти (ДОС) України.
15. Інтеграція освітньої системи України до багаторівневої структури вищої освіти.
16. Сутність європейської системи оцінювання трудомісткості навчання.
17. Система атестації за ECTS.
18. Спільна освітня діяльність згідно моделей ECTS та ЮНЕСКО.
19. Використання системи ECTS у вищих навчальних закладах України.
20. Моделі оцінювання та управління якістю освіти у вищих навчальних закладах Західної Європи та України.
21. Державний механізм забезпечення якості вищої освіти.
22. Досвід впровадження моделей оцінювання якості вищої освіти у вищих навчальних закладах.
23. Освітньо-кваліфікаційні рівні згідно Болонської декларації створення загальноєвропейського простору вищої освіти.
24. Діяльність незалежних асоціацій щодо створення загальноєвропейських систем забезпечення якості вищої освіти.
25. Державні органи управління освітою в Україні.
26. Загальноєвропейські незалежні асоціації у сфері вищої освіти.
27. Механізми недержавного оцінювання якості вищої освіти.
28. Перспективи інтеграції недержавних механізмів забезпечення якості вищої освіти.
29. Система освіти в Україні.
30. Вищі навчальні заклади України: структура, суб'єкти, діяльність.
31. Система безперервної освіти в умовах участі України в Болонському процесі.
32. Навчальний план та програми вищого навчального закладу.
33. Оцінювання та контроль навчальних досягнень студентів.
34. Навчально-методична робота викладача в контексті реалізації положень Болонської декларації.

10. Методи навчання

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення психології управління вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю та оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає приведення керівництва навчальною діяльністю студентів на лекційних і практичних заняттях, управління його самостійною роботою у позааудиторний час у відповідність до сучасних принципів взаємодії викладача і студентів.

У відповідності до цих передумов та відведеного часу на реалізацію поставлених навчально-освітніх завдань, вивчення психології управління має реалізовуватися методами, які адекватно відповідають визначеним навчальним планом організаційним формам навчання: лекції, практичні заняття, семінари, індивідуальні заняття, консультації з викладачами, самонавчання, інтерактивні заняття.

Лекції використовуються для розгорнутого теоретичного повідомлення, наукового аналізу та обґрунтування складних і об'ємних наукових проблем, дають можливість системно, в логічній послідовності і строгій структурності засвоїти теоретичний матеріал. Різновидом лекцій є проблемні лекції, лекції-бесіди.

На проблемних лекціях викладач за допомогою спеціальних запитань звертається до досвіду студентів, залучає їх до активної навчальної діяльності (аналізувати певну наукову чи практичну проблему, здійснювати порівняльний аналіз, виділити суттєві ознаки).

Під час лекції-бесіди викладач, висуваючи певну проблему, обмірковує вголос, наводить докази та антидокази, надає можливість слухачам відповідати на поставлені запитання і обмінюватися думками, допомагає їм самостійно робити висновки для практичної діяльності. Під час такої лекції спрощується зміст навчального матеріалу, більш детально аналізуються проблеми, підтримується тісний контакт лектора із слухачами, з'ясовується рівень і глибина засвоєння матеріалу. Дані лекції активізують навчально-пізнавальну діяльність і сприяють підвищенню ефективності навчального процесу.

Для поглиблення і закріплення знань, формування переконань проводяться семінарські заняття. Специфіка даних занять полягає в тому, що на таких заняттях відбувається колективний науковий пошук проблеми і шляхів її ефективного розв'язання. Слухачі аналізують проблему, виявляють причинно-наслідкові зв'язки, висувають шляхи її оптимального вирішення, відповідають на запитання, дискутують. Умовно можна сказати, що семінар – це творче поєднання позитивних властивостей бесіди й дискусій, але на більш високому методичному, науковому й теоретичному рівні. Він виконує такі основні функції: пізнавальну, виховну і контрольну, дає змогу оцінити рівень опанування студентами програмного матеріалу, вносить в дидактичний процес певні корективи.

На практичних заняттях, які тісно пов'язані з лекціями і семінарами, отримані знання застосовуються для вирішення практичних завдань. Ці заняття спрямовані на вміння організувати власну навчально-пізнавальну діяльність і набуття первинних практичних навичок і умінь застосувати отримані знання на практиці; визначати цілі своєї діяльності, окреслювати завдання та умови їх вирішення, здійснювати самоконтроль, самооцінку власної роботи, вносити необхідні корективи. Для пізнання студентами своїх індивідуально-психологічних особливостей, пов'язаних з управлінням (дослідження спрямованості особистості, лідерських і підприємницьких якостей, рівня психологічної готовності до управління, схильності до ризику, оцінки стилів управління і способів керівництва, типів керівництва, визначення кар'єрних орієнтацій, дослідження рівня домагань, вміння слухати, самоконтроль у спілкуванні, стилю і поведінки в конфліктних ситуаціях, особливостей ділового спілкування тощо) проводяться психологічні практикуми. Вони дають можливість студентам побачити свої „сильні” і „слабкі” сторони, визначити особистісний профіль управлінської діяльності. В разі необхідності викладач надає індивідуальні психологічні консультації. Психологічний практикум проводиться в кінці практичних занять, психодіагностичні методики використовуються „вручну”.

Велике значення у процесі психологічної підготовки студентів відіграє самостійна робота та самоосвіта. З метою повторення і глибшого засвоєння навчального матеріалу, вмінням його застосувати на практиці слухачам пропонуються виконувати індивідуальні домашні завдання (описати принципи управлінської діяльності, проаналізувати вплив психологічних факторів на процес управління, скласти професіограму та психограму керівника аграрного формування, охарактеризувати основні умови позитивної мотивації керівників в своєму господарстві, скласти перелік факторів, які сприяють службовому росту, підібрати діагностичні методики, за допомогою яких можна діагностувати комунікативні бар'єри, розробити програму ведення коротких переговорів та принципи створення реклами). Такі завдання вчать слухачів самостійно працювати з психологічною літературою, осмислювати свій практичний досвід, мислити творчо

Впровадження інтерактивних методик у викладання дисципліни дає змогу докорінно змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його на суб'єкт. Даний метод навчання полягає насамперед у підвищенні навчально-виховної ефективності занять, і як наслідок - у значному зростанні рівня реалізації принципів свідомості, активності та якості знань, умінь і навичок, які набули студенти. У працях зарубіжних педагогів цей новий підхід має назву "навчання за методом участі", "кооперативне навчання", коли створюється можливість обговорення кожної проблеми, доведення, аргументування власного погляду. Це сприяє не лише глибшому розумінню навчального матеріалу, а й розвитку мислення та мовлення. Інтерактивне навчання у вищій школі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у викладачів.

При викладанні дисципліни використовуються наступні форми навчальної діяльності: фронтальна, парна, індивідуальна та групова.

Найпоширенішою є групова форма, яка є формою організації навчання в малих групах студентів, об'єднаних загальною навчальною метою за опосередкованого керівництва викладачем і в співпраці зі студентами. Викладач у груповій навчальній діяльності керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, які він пропонує групі та які регулюють діяльність студентів.

Стосунки між викладачем та студентом набувають ознак співпраці, тому що педагог безпосередньо втручається у роботу груп тільки в тому разі, якщо в студентів виникає запитання і вони самі звертаються по допомогу до викладача. Це їхня спільна діяльність. Групова навчальна діяльність не ізолює учнів один від одного, а навпаки, дає змогу реалізувати природне прагнення до спілкування, взаємодопомоги й співпраці.

11. Методи контролю

Кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП) передбачає постійну самостійну роботу студента з оволодіння знаннями і вміннями, передбаченими програмою навчального предмету, періодичну звітність про здобутий рівень підготовки перед викладачем, оцінювання викладачем рівня підготовки студента.

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, які визначені вченою радою УНУ.

Різні види контролю (поточний, модульний, семестровий) дають можливість викладачеві проаналізувати якість засвоєння студентом знань, рівень сформованості навичок та вмінь, а студентові здійснити самоаналіз своєї теоретичної і практичної підготовки і, у разі потреби, отримати допомогу викладача, виправити помилки. **Попередній контроль** (діагностика вихідного рівня знань студентів) застосовуємо як передумову для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань дня використання їх викладачем як орієнтування у складності матеріалу. Формою попереднього контролю є вхідний контроль знань. **Поточний контроль** знань є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю. Головне завдання поточного контролю - допомогти студентам організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати увесь навчальний матеріал. Також поточний контроль має навчити студентів готуватись до перевірки з першого дня занять і кожного дня, а не наприкінці семестру або навчального року. **Рубіжний (тематичний, модульний) контроль** знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Його завдання - сигналізувати про стан процесу навчання студентів для вжиття педагогічних заходів щодо оптимального його

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення:

1. Осадча Л.А. Методичні поради до семінарських занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Педагогіка., психологія та методика викладання у вищій школі» для студентів спеціальності «Екологія» Умань: ВПЦ «Візаві». 2025. 20 с.
2. Осадча Л.А. Методичні поради до семінарських занять та виконання контрольних робіт з дисципліни «Педагогіка., психологія та методика викладання у вищій школі» для студентів спеціальності «Екологія» .Умань :ВПЦ «Візаві». 2025. 20 с.

Література:

Базова

1.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вузу. К.: Либідь. 1998.

Бондарчук Е.И., Бондарчук Л.И. Основи психології і педагогіки. К.: МАУП. 1999.

2.Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи : монографія. Б. Євтух, Л. Г. Горяна, Н. О. Терентьева . Київ. 2015. 420 с.

3.Вища освіта України: тематичний випуск «Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу»: теоретичний та науково-методичний часопис. Київ. 2015. 280 с.

4.Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник. /За ред. В.Г. Кременя. Тернопіль. Навчальна книга. Богдан. 2004.

5.Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб . Київ. 2017. 456 с.

6. Майя Пащенко, Ігор Красноштан . Педагогіка. К. ЦУЛ. 2021

7.Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник . Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ . КПІм.Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

8.Педагогіка вищої школи : навч. посіб. З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.] . Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ. 2017. 316 с.

9.Освітні технології. Навч.-метод. посібник. за ред. О.М. Пехоти. К.. А.С.К. 2001.

Допоміжна

1.Андрущенко В. Теоретико-методологічні засади модернізації вищої освіти в Україні на рубежі століть. Вища освіта України. 2001. №2.

2.Беленька Г.В. Інтерактивні прийоми викладання навчальної дисципліни у вищій школі. К. 2001.

3.Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід. (Дидактичний аспект). Харків. „Скорпіон”. 2000.

4.Ветров С. Тип навчання – інноваційний. Вища освіта України. 2001. №2.

5.Головко Л.Л. Активізація самостійної роботи студента під час лекційних занять. Освіта і Управління. 2002. Т. 5. №4.

6.Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 р.р.). За ред. В.Г. Кременя. Київ-Тернопіль. Вид-во ТДПУ.2004.

7.Лосєва Н. Тестування в умовах багатоступеневої підготовки фахівців у вищій школі. Освіта і Управління. 2002. Т. 5. №4.

8.Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Болонської декларації”. Львів. 21-23 листопада. 2003.

9.Осадча Л.А. Сучасні інструменти соціалізації студентів у ЗВО. Наукові перспективи: журнал. 2021. № 12 (18) 2021. С.458-469

10. Осадча Л.А. Особливості надання першої психологічної допомоги постраждалим внаслідок бойових дій. Перспективи та інновації науки: журнал. 2022.№10(15).С.513-520

21. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі. URL: <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?id=1cce4002-ce8d-4991-809f-f0fcd3d3994b>

22/ Теорія і методика викладання у вищій школі. URL: https://cpsm.kpi.ua/Doc/pvsh_lek_phd.pdf

16. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Психологія, педагогіка та методика викладання у вищій школі» відбувається відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському національному університеті садівництва відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), стандартів вищої освіти, нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Положення регламентує порядок визнання результатів навчання для учасників програм академічної мобільності з урахуванням засад Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи

17. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Українська та іноземна мова у ділових комунікаціях», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а

також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

18. Зміни у робочій програмі на 2025-2026 н.р.

1. Здійснено коригування у розподілі балів.
2. Оновлення перелік рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів.